

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 7/2022
01.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1, 2, 4. и 5. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Жељка Трлаковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 12К-126/21 од 09.03.2019. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1-144/21 од 08.06.2021. године, на седници већа одржаној дана 01.02.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Жељка Трлаковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 12К-126/21 од 09.03.2019. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1-144/21 од 08.06.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу 12К-126/21 од 09.03.2019. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1, 2. и 5. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 6 месеци, у коју се урачунава време проведено у притвору од 18.01.2021. године па надаље док притвор буде трајао а према окривљеном је изречена и мера безбедности забрана приласка и комуникације са оштећеном, тако да му је забрањено да прилази оштећеној ББ на удаљености мањој од 100 метара, као и месту становања оштећене и забрањено му је да даље узнемирава и комуницира са оштећеном у трајању од 2 године, која мера се рачуна од дана правноснажности пресуде и у исту се не урачунава време проведено у затвору. Истом пресудом, према окривљеном изречена је и мера одузимања предмета прецизно наведених у изреци првостепене пресуде, а оштећена ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак, док је окривљени обавезан да плати суду на име паушала износ од 5.000,00 динара, Основном јавном тужилаштву у Крагујевцу износ од 47.985,39 динара и оштећеној ББ износ од 37.500,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, као и да сноси остале трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд донети накнадно посебно решење.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1-144/21 од 08.06.2021. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Крагујевцу и браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Крагујевцу 12К-126/21 од 09.03.2019. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Жељко Трлаковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, а побијане пресуде укине или преиначи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче да суд није могао окривљеног да огласи кривим за кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1, 2. и 5. Кривичног законика (КЗ), јер је окривљени већ био правноснажно осуђен на казну затвора у трајању од 20 дана у прекршајном поступку а који поступак је вођен због истог понашања и исте радње, те правноснажна пресуда у прекршајном поступку за прекршај из члана 36. став 1. Закона о спречавању насиља у породици представља сметњу за кривично гоњење окривљеног за кривично дело прогањања из члана 138а Кривичног законика (КЗ) на који начин је суд учинио повреду начела *ne bis in idem*, те учинио повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Изнети наводи захтева се не могу прихватити из следећих разлога:

Наиме, из списка предмета произилази да је пресудом Прекршајног суда у Крагујевцу Пр бр 6014/20 од 05.11.2020. године АА оглашен одговорним да је дана 03.11.2020. године прекршио хитну меру да не контактира и не прилази бившој емотивној партнерки ББ на период од 30 дана под претњом прекршајног гоњења, коју је изрекао Основни суд у Крагујевцу решењем НП-659/20 од 05.10.2020. године на предлог Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу, тако што му је забрањено привремено да контактира жртву насиља ББ и прилази јој на период од 48 сати. С обзиром да је хитну меру прекршио, тако што се наведеног дана 03.11.2020. године у време наведено у диспозитиву пресуде обратио оштећеној речима: „Свака ти част“, чиме је учинио прекршај из члана 36. став 1. Закона о спречавању насиља у породици због кога је осуђен на казну затвора у трајању од 20 дана.

Са друге стране, пресудом Основног суда у Крагујевцу 12К-126/21 од 09.03.2019. године оглашен је кривим да је „од тачно неутврђеног дана у септембру 2020. године до 18.01.2021. године упорно друго лице неовлашћено пратио и предузимао друге радње описане у чињеничном опису радње извршења дела у циљу

физичког приближавања оштећеној противно њеној вољи, противно вољи оштећене настојао да са њом успостави контакт непосредно и путем средстава комуникације, и при том предузима друге сличне радње на начин на који може осетно да угрози лични живот лица према коме се радње предузимају...“.

Радња кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. Кривичног законика, обухвата пет различитих радњи извршења и постоји када друго лице неовлашћено прати или предузима друге радње у циљу физичког приближавања том лицу противно његовој вољи (тачка 1), противно вољи другог лица настоји да са њим успостави контакт непосредно, преко трећег лица или путем средстава комуникације (тачка 2), злоупотребљава податке о личности другог лица или њему блиског лица ради нуђења робе или услуга (тачка 3), прети нападом на живот, тело или слободу другог лица или њему блиског лица (тачка 4) или предузима друге сличне радње на начин који може осетно да угрози лични живот лица према коме се радње преузимају (тачка 5), а које све радње морају бити предузете у току одређеног временског периода.

Дакле, основни облик кривичног дела прогањање обухвата пет различитих радњи извршења и ни једна се не може поистоветити са радњом за коју је прекршајном пресудом окривљени оглашен одговорним. Наиме, пресудом у прекршајном поступку окривљени је оглашен одговорним због непридржавања мере коју је суд изрекао, која при том није ни обухваћена изреком кривичне пресуде, односно ради се о потпуно различитој радњи дела, те су самим тим оцењени као неосновани наводи браниоца да се у конкретном случају ради о пресуђеној ствари и да је побијаним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац је указао да се побијане пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати, те да је учињена повреда одредбе члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Као незаконит доказ, бранилац означава снимак са CD-а који је доставила оштећена 29.01.2021. године, јер је снимак приватне природе и сачињен је од стране оштећене без пристанка окривљеног на коме суд заснива своју одлуку.

Бранилац окривљеног је ове наводе већ истицао у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и на страни 3 пасус 4 образложења пресуде дао јасне и довољне разлоге које у свему прихвата Врховни касациони суд и на исте упућује сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП.

Из напред изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**